

Porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića i podnošenje Obrasca PP-MI-PO

mr. sc. **Mirjana Mahović Komljenović**

Zakonom o lokalnim porezima propisana je mogućnost utvrđivanja i plaćanja poreza na potrošnju za pravne i fizičke osobe koje se bave ugostiteljskom djelatnošću. Porez na potrošnju plaća se na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića te piva i vina u ugostiteljskim objektima, pri čemu je visina stope poreza na potrošnju te porezno tijelo koje je nadležno za utvrđivanje i naplatu poreza, uređen odlukom grada ili općine. Osnovicu poreza na potrošnju čini prodajna cijena pića koje se prodaje u ugostiteljskim objektima, a porez na potrošnju je prihod grada ili općine na području kojeg je ostvaren promet pića. Obračunsko razdoblje poreza na potrošnju je od prvog do posljednjeg dana u mjesecu, što se odnosi na sve ugostitelje a neovisno od toga jesu li mjesečni ili tromjesečni obveznici plaćanja PDV-a. Utvrđena obveza poreza na potrošnju, iskazuje se na Obrascu PP-MI-PO, koji se dostavlja pojedinačno za svaki poslovni prostor, nadležnom upravnom tijelu jedinice lokalne samouprave prema sjedištu za pravne te prebivalištu ili uobičajenom boravištu za fizičke osobe. Međutim, ako su općine i gradovi svojim odlukama poslove utvrđivanja poreza na potrošnju prenijeli na Poreznu upravu, tada se obrazac PP-MI-PO podnosi nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema sjedištu za pravne osobe te prebivalištu ili uobičajenom boravištu za fizičke osobe zbirno za sve poslovne prostore.

Još u uvjetima posebnih okolnosti uzrokovanih pandemijom COVID 19, kojom je osobito bila pogođena ugostiteljska djelatnost, pojedini gradovi i općine ukinuli su ili smanjili stopu poreza na potrošnju. Tako je Grad Zagreb, a s primjenom od 1. siječnja 2021. godine, ukinuo plaćanje poreza na potrošnju.

1. Uvod

Novim Zakonom o lokalnim porezima koji se primjenjuje od 1. siječnja 2024. godine (Nar. nov., br. 115/16.- 114/23.- dalje Zakon), uređuje se sustav utvrđivanja i naplate lokalnih poreza kao izvora financiranja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Prema navedenom Zakonu, općine ili gradovi kao jedan od vlastitih izvora prihoda mogu propisivati i ubirati općinske ili gradske poreze, i to:

- 1) **porez na potrošnju**
- 2) porez na korištenje javnih površina, te
- 3) porez na kuće za odmor.

Svaka jedinica lokalne samouprave samostalno odlučuje o uvođenju obveze plaćanja lokalnih poreza, te ih može ali i ne mora uvesti.

Ako odluči uvesti neki od navedenih lokalnih poreza, porez na kuće za odmor te porez na korištenje javnih površina su godišnji porezi koji se utvrđuju periodički odnosno u tekućoj godini za tu godinu, a za koje porezno tijelo donosi porezno rješenje. No, porez na potrošnju je porez koji se utvrđuje mjesečno podnošenjem propisanog obrasca kojeg su porezni obveznici dužni u propisanim rokovima dostavljati ispostavi Porezne uprave (dalje: PU) prema sjedištu za pravne te prebivalištu ili uobičajenom boravištu za fizičke osobe ili poreznom tijelu općina ili gradova, ako su općine i gradovi svojim odlukama, prenijeli poslove utvrđivanja lokalnih poreza na Poreznu upravu.¹

¹ Ako su gradovi i općine svojom odlukom prenijeli poslove utvrđivanja i naplate poreza na potrošnju na Poreznu upravu, za obavljanje tih poslova Poreznoj upravi pripada naknada u visini 5% od ukupno naplaćenih prihoda.

Porez na potrošnju plaćaju pravne osobe – ugostiteljska trgovačka društva te fizičke osobe – ugostitelji, koji pružaju usluge pripremanja i posluživanja pića i napitaka u ugostiteljskim objektima, sukladno Zakonu o ugostiteljskoj djelatnosti (Nar. nov., br. 85/15.–126/21.)

2. Obavljanje ugostiteljske djelatnosti

Ugostiteljska djelatnost obavlja se u objektu namijenjenom, uređenom i opremljenom za pružanje ugostiteljskih usluga. Ugostiteljskom djelatnošću se prema čl. 4. Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti, smatra pripremanje i usluživanje jela, pića i napitaka i pružanje usluge smještaja, te pripremanje jela, pića i napitaka za potrošnju na drugom mjestu sa ili bez usluživanja (u prijevoznim sredstvima, na priredbama i sl.) te opskrba tim jelima, pićima i napitcima (catering).

Ugostiteljsku djelatnost mogu obavljati ugostitelji a to su – trgovačka društva, zadruga i obrtnici pojedinci koji ispunjavaju uvjete propisane za obavljanje te djelatnosti.

Pema čl. 5. st. 2. Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti, pod propisanim uvjetima, ugostiteljsku djelatnost mogu obavljati i:

- javne ustanove koje upravljaju zaštićenim područjima,
- zdravstvene ustanove, trgovačka društva za obavljanje zdravstvene djelatnosti i zdravstveni radnici, sukladno posebnim propisima,
- Javna ustanova Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar,
- ugostiteljske obrazovne ustanove te učenički i studentski centri u svojim poslovnim prostorijama i prostorima,
- Hrvatski ferijalni i hostelski savez u objektima omladinskog turizma (hostel) za svoje članove i članove međunarodnih udruga omladinskog turizma kojih je savez član,
- Hrvatski planinarski savez i njegove članice u svojim planinarskim objektima prvenstveno za svoje članove i članove međunarodnih udruga planinara kojih je savez član,
- lovačke i ribičke udruge, u svojim klupskim prostorijama i prostorima, za svoje članove i druge registrirane lovce odnosno ribolovce,
- ustanove koje obavljaju kazališnu djelatnost u svojim poslovnim prostorijama i prostorima, u svrhu pripreme i usluživanja napitaka, pića i slastica i slično, za potrebe svojih posjetitelja,
- amaterske sportske udruge za svoje potrebe u svojim poslovnim prostorijama i prostorima
- pružatelji usluga socijalne skrbi svojim poslovnim prostorijama i prostorima u svrhu pripreme i usluživanja napitaka, pića, slastica i slično za potrebe svojih korisnika,
- muzeji i galerije koje obavljaju muzejsku djelatnost, u svojim poslovnim prostorijama i prostorima, za posjetitelje muzeja odnosno galerija.

Pod propisanim uvjetima i propisima donesenim na temelju Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti, određene ugostiteljske usluge mogu pružiti fizičke osobe – građani i nositelji ili članovi obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava.

Nadalje, pravna i fizička osoba s poslovnim nastanom i registriranom ugostiteljskom djelatnošću u drugoj državi ugovornici Europskog gospodarskog prostora ili Švicarskoj konfederaciji, može u RH obavljati ugostiteljsku djelatnost u skladu s pravima o slobodi poslovnog nastana i slobodi prekograničnog pružanja usluga, ako ispunjava uvjete za obavljanje ugostiteljske djelatnosti propisane Zakonom o ugostiteljskoj djelatnosti.

Ako se u ugostiteljskim objektima uz pružanje ugostiteljske djelatnosti obavlja i maloprodaja primjerice suvenira, cigareta i drugih duhanskih proizvoda, novina i druge slične trgovačke robe (čipi čips,

kikiriki), tada ugostiteljska trgovačka društva i obrtnici ugostitelji moraju biti registrirani i za obavljanje trgovine na malo, a za što su tada obvezni voditi i posebne knjige i evidencije.

Međutim, prema čl. 6. Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti, između ostalog je propisano da se ugostiteljskom djelatnošću ne smatra pripremanje i usluživanje toplih i hladnih napitaka, bezalkoholnih pića i jela, koje pravne i fizičke osobe organiziraju za potrebe svojih djelatnika i svojih članova u vlastitim poslovnim prostorijama i prostorima, kao i pružanje usluga prehrane i smještaja u objektima ustanova socijalne skrbi, zdravstva, odgoja, obrazovanja i drugih sličnih ustanova, Oružanih snaga Republike Hrvatske i Ministarstva obrane i Ministarstva unutarnjih poslova, ako te usluge pružaju njihovi djelatnici isključivo svojim djelatnicima, pripadnicima ili korisnicima.

Jednako tako, ugostiteljskom djelatnošću ne smatra se pružanje usluge prehrane (toplog obroka), napitaka i bezalkoholnih pića, bez namjere stjecanja dobiti ili drugih gospodarski procjenjivih koristi, koje za potrebe svojih djelatnika organiziraju pravne i fizičke osobe te državna tijela i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u svojim poslovnim prostorijama i prostorima za vrijeme trajanja radnog vremena, a udruge za svoje članice u svojim poslovnim prostorijama i prostorima dok se obavlja njihova osnovna djelatnost ili aktivnost.

3. Obveza plaćanja poreza na potrošnju

Osim plaćanja PDV-a, ostvaren promet obavljanjem ugostiteljske djelatnosti, oporezuje se i općinskim ili gradskim porezom na potrošnju.

Prema čl. 23. Zakona, **obveznici plaćanja poreza na potrošnju** su sve pravne osobe – ugostiteljska trgovačka društva te fizičke osobe – ugostitelji obrtnici, koji obavljaju ugostiteljsku djelatnost pružanjem ugostiteljskih usluga pripremanjem i posluživanjem pića i napitaka u ugostiteljskim objektima, prema Zakonu o ugostiteljskoj djelatnosti.

Obveznici plaćanja poreza na potrošnju su i pravne osobe ili obrtnici ako na štandovima i tržnicama pružaju usluge pripremanja i usluživanja jela, pića i napitaka, kada se ugostiteljska djelatnost mora obavljati u skladu s odredbama Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti te prema rješenju nadležnog ureda o utvrđivanju ispunjavanja minimalnih uvjeta za obavljanje ugostiteljske djelatnosti u ugostiteljskom objektu vrste *Objekt jednostavnih usluga na kolicima ili sličnim napravama*.

Porezni obveznici poreza na potrošnju su i građani koji pružaju ugostiteljske usluge u seljačkom domaćinstvu i to usluge prehrane i usluživanja pića gostima kojima iznajmljuju sobe, apartmane i kuće za odmor prema rješenju nadležnog ureda za poslove turizma.

Međutim, često se ugostiteljske usluge pružaju i izvan klasičnih ugostiteljskih objekata, primjerice u radničkim restoranima, kantinama, odmaralištima i sl. Stoga svi dijelovi pravnih osoba koji su registrirani kao radnički restorani zatvorenog tipa ili kantine, kada prodaju bezalkoholna pića svojim radnicima, nisu obveznici plaćanja poreza na potrošnju, budući se ne radi o ugostiteljskim objektima, radi čega na obavljanu ugostiteljsku uslugu i ostvareni promet postoji obveza obračuna samo PDV-a (ako je pravna osoba upisana u registar obveznika PDV-a temeljem vlastitog zahtjeva ili po sili zakona).

Objavite svoje financijske izvještaje u RiPup-u

Cijena: 130⁰⁰ EUR + PDV

T: 01 / 49 21 737

4. Predmet oporezivanja porezom na potrošnju

ističemo...

Sukladno čl. 22. Zakona, porez na potrošnju plaća se na potrošnju:

- alkoholnih pića (vinjak, rakija i žestoka pića),
- prirodnih i specijalnih vina,
- piva, te
- bezalkoholnih pića koja se prodaju u ugostiteljskim objektima.

Budući bezalkoholna pića kao predmet oporezivanja porezom na potrošnju, nisu posebno definirana Zakonom, Ministarstvo financija, Porezna uprava (dalje: PU) izdalo je mišljenje Broj klase:410-01/20-01/2083, Ur. br. 513-07-21-01-20-4, od 9. listopada 2020. godine koje je objavljeno na njenim mrežnim stranicama, što se smatra bezalkoholnim pićem na koje se obračunava porez na potrošnju, a prema tumačenju Zakona o posebnom porezu na kavu i bezalkoholna pića. Iz navedenog mišljenja koje se prikazuje u cijelosti, proizlazi da se porez na potrošnju plaća na:

- na potrošnju vode, uključujući mineralnu vodu i gaziranu vodu, s dodanim šećerom ili drugim sladilima ili aromatiziranu te na potrošnju gaziranih pića i ledenog čaja u ugostiteljskim objektima.

Porez na potrošnju ne plaća se na:

- potrošnju vode, uključujući prirodnu ili umjetnu mineralnu vodu i gaziranu vodu, bez dodanog šećera ili drugih sladila niti aromatiziranu i na potrošnju bezalkoholnih pića sa 100% voća/povrća, koja ne sadrže dodatne šećere, tvari za zaslađivanje i sladila.

U nastavku citiramo navedeno mišljenje:

„Obratili ste nam se s upitom što se u smislu Zakona o lokalnim porezima („Narodne novine“, br. 115/16. i 101/17.) smatra bezalkoholnim pićem na koje se plaća porez na potrošnju. Konkretno, postavljate pitanje plaća li se navedeni porez na: vode, 100% prirodne sokove, gazirane sokove i ledeni čaj.

Na postavljeno pitanje odgovaramo u nastavku.

Odredbom članka 22. Zakona o lokalnim porezima propisano je da se na potrošnju alkoholnih pića (vinjak, rakiju i žestoka pića), prirodnih vina, specijalnih vina, piva i bezalkoholnih pića u ugostiteljskim objektima plaća porez na potrošnju.

S obzirom na to da odredbama Zakona o lokalnim porezima nije propisano što se, u smislu navedenoga Zakona, smatra bezalkoholnim pićima, za primjenu i tumačenje Zakona o lokalnim porezima u tom dijelu primjenjuje se Zakon o posebnom porezu na kavu i bezalkoholna pića („Narodne novine“, br. 72/13., 121/19. i 22/20.).

Prema odredbi članka 4. stavka 3. Zakona o posebnom porezu na kavu i bezalkoholna pića, bezalkoholnim pićima smatraju se proizvodi navedeni u točkama 1. – 3. toga stavka, osim proizvoda koji se sukladno posebnim propisima smatraju hranom za specifične skupine (hranom za posebne prehrambene potrebe) ili dodacima prehrani:

- 1) pića iz tarifnih oznaka KN 2009 i 2202 te ostala pića s udjelom alkohola ne većim od 1,2 % iz tarifne oznake KN

2204, 2205, 2206 i 2208, osim pića koja su mješavina piva i bezalkoholnih pića iz tarifne oznake KN 2206 s volumnim udjelom stvarnog alkohola većim od 0,5 % vol,

- 2) sirupi i koncentрати namijenjeni za pripremu bezalkoholnih pića, neovisno o njihovu razvrstavanju u Kombiniranu nomenklaturu,
- 3) prašci i granule namijenjeni za pripremu bezalkoholnih pića, neovisno o njihovu razvrstavanju u Kombiniranu nomenklaturu.

Odredbama članka 7. stavka 4. točaka 1. i 2. Zakona o posebnom porezu na kavu i bezalkoholna pića propisano je da se posebni porez ne plaća na bezalkoholna pića koja sadrže proizvode iz tarifne oznake KN 0401 do 0404, a ne sadrže metil-ksantine ili taurin te na bezalkoholna pića iz tarifne oznake KN 2009 i 2202 sa 100% udjelom voća i/ili povrća, a koja ne sadrže dodane šećere, tvari za zaslađivanje i sladila.

Zaključno:

- vode, uključujući prirodne ili umjetne mineralne vode i gazirane vode, bez dodanog šećera ili drugih sladila niti aromatizirane; led i snijeg (tarifna oznaka KN 2201) te
- bezalkoholna pića sa 100% voća/povrća, a koja ne sadrže dodatne šećere, tvari za zaslađivanje i sladila,

se ne smatraju bezalkoholnim pićima u smislu Zakona o posebnom porezu na kavu i bezalkoholna pića, dok se:

- vode, uključujući mineralne vode i gazirane vode, s dodanim šećerom ili drugim sladilima ili aromatizirane (tarifna oznaka KN 2202), npr. vode s okusom,
- gazirana pića, npr. Coca-Cola, Fanta, Red Bull (tarifna oznaka KN 2202) i
- ledeni čaj (tarifna oznaka KN 2202)

smatraju bezalkoholnim pićima u smislu Zakona o posebnom porezu na kavu i bezalkoholna pića.

*Navedeno se na odgovarajući način primjenjuje i za potrebe utvrđivanja poreza na potrošnju, što znači da se **porez na potrošnju plaća na potrošnju vode, uključujući mineralnu vodu i gaziranu vodu, s dodanim šećerom ili drugim sladilima ili aromatiziranu te na potrošnju gaziranih pića i ledenog čaja u ugostiteljskim objektima**, dok se navedeni porez ne plaća na potrošnju vode, uključujući prirodnu ili umjetnu mineralnu vodu i gaziranu vodu, bez dodanog šećera ili drugih sladila niti aromatiziranu i na potrošnju bezalkoholnih pića sa 100% voća/povrća, koja ne sadrže dodatne šećere, tvari za zaslađivanje i sladila, u ugostiteljskim objektima.“*

5. Stopa poreza na potrošnju

Već je naglašeno da predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave, za potrebe plaćanja poreza na potrošnju, svojom odlukom utvrđuje: visinu stope poreza na potrošnju i nadležno porezno tijelo za utvrđivanje i naplatu poreza.

Prema čl. 24. Zakona, općina ili grad može propisati **stopu poreza na potrošnju u visini do najviše 3%**, što je većina općina ili gradova u svojim odlukama i propisala.

Međutim predstavničko tijelo općine ili grada može svojom odlukom propisati i **različitu visinu stope poreza na potrošnju** za određene mjesece u godini (najčešće ovisno o turističkoj sezoni), pri čemu propisana stopa ne smije ni za jedan mjesec biti viša od 3%.

Tako je na temelju čl. 42. Zakona a s primjenom od 1. siječnja 2024. godine, Grad Novalja donio odluku prema kojoj se poslovi u

svezi s utvrđivanjem, evidentiranjem, nadzorom, naplatom i ovrhom radi naplate poreza na potrošnju, povjeravaju Ministarstvu financija, PU, pri čemu se prema čl. 3. Odluke, porez na potrošnju plaća:

- u razdoblju od 1. siječnja do 31. ožujka i od 1. listopada do 31. prosinca – po stopi od 1%,
- u razdoblju od 1. travnja do 30. rujna – po stopi od 3%.

Odluka predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave o visini stope poreza na potrošnju, može se mijenjati najkasnije do 15. prosinca tekuće godine, a stupa na snagu 1. siječnja iduće godine. Jedinice lokalne samouprave dužne su odluku svog predstavničkog tijela dostaviti Ministarstvu financija, PU u roku od osam dana od dana njezina donošenja, radi objave na mrežnim stranicama PU i radi preuzimanja ovlasti za utvrđivanje i naplatu poreza.

ističemo...

Prema tome, ako predstavničko tijelo grada ili općine ima potrebu za izmjenom stope poreza na potrošnju, može odluku izmijeniti do 15. prosinca 2024. godine u skladu s odredbama Zakona, a kako bi izmijenjene odredbe odluke, stupile na snagu 1. siječnja 2025. godine.

Posebno se ističe da postoji određeni broj gradova i općina prema čijim su odlukama propisane i niže stope poreza na potrošnju od 2,5%, 2%, 1,5% i 1%, dok su neki gradovi i općine još od nastupa posebnih okolnosti uzrokovanih pandemijom COVID 19, donijeli odluku o ukidanju obveze plaćanja poreza na potrošnju. Tako je porez na potrošnju s primjenom od 1. siječnja 2021. godine ukinuo Grad Zagreb, a porez na potrošnju ne plaća se primjerice i u Osijeku, Samoboru, Slavonskom Brodu, Vinkovcima, Zaboku i drugim gradovima.

Sve važeće općinske ili gradske Odluke o visini stope po kojoj se plaća porez na potrošnju tijekom 2024. godine, dostupne su na internetskoj stranici PU.

6. Porezna osnovica za obračun poreza na potrošnju

Porez na potrošnju plaća se na promet pića i to alkoholnog i bezalkoholnog, dok se na ostali promet ostvaren pripremanjem hrane i napitaka u ugostiteljskim objektima, plaća samo PDV, ako su u PU ugostitelji koji pružaju usluge usluživanja pića u ugostiteljskim objektima, upisani u registar obveznika PDV-a.

Prema čl. 23. st. 2. Zakona, osnovica poreza na potrošnju je **prodajna cijena pića koje se proda u ugostiteljskim objektima, bez uključenog PDV-a.**

Stoga su radi pravilnog obračuna poreza na potrošnju, ugostiteljska trgovačka društva te obrtnici ugostitelji dužni voditi:

- posebnu evidenciju o prometu alkoholnih i bezalkoholnih pića na koje se plaća porez na potrošnju, te
- posebnu evidenciju o ostalom prometu ostvarenom obavljanjem ugostiteljske djelatnosti (hrana, kava, napici i dr.) na koji se ne plaća porez na potrošnju, već samo PDV.

Prema tome cijena ugostiteljske usluge–alkoholnih i bezalkoholnih pića, piva i vina, osim PDV-a treba sadržavati i porez na potrošnju, čiju stopu propisuje grad ili općina.

Tablica 1. Obračun PDV-a i poreza na potrošnju pri pružanju ugostiteljske usluge

GRUPA PROIZVODA	STOPA PDV-A	STOPA POREZA NA POTROŠNJU
Jela koje se pripremaju i uslužuju u i izvan ugostiteljskog objekta, slastice (kolači i sladoled)	13% na poreznu osnovicu	Ne plaća se porez na potrošnju
Napici, čaj, kava, kava s mlijekom, čokolada, kakao i sl), bezalkoholna pića sa 100% voća/povrća koja ne sadrže dodatne šećere, tvari za zaslađivanje i sladila, te voda, uključujući prirodnu ili umjetnu mineralnu vodu i gaziranu vodu bez dodanog šećera ili drugih sladila niti aromatiziranu	25% na poreznu osnovicu – prodajnu cijenu u ugostiteljskom objektu	Ne plaća se porez na potrošnju
Osvježavajuća gazirana bezalkoholna pića i ledeni čaj, prirodna i specijalna vina, pivo, voćni sokovi uključujući mineralnu vodu i gaziranu vodu s dodanim šećerom ili drugim sladilima ili aromatiziranu, primjerice voda s okusom	25% na poreznu osnovicu – prodajnu cijenu u ugostiteljskom objektu	Najviše do 3% na poreznu osnovicu – prodajnu cijenu u ugostiteljskom objektu
Žestoka alkoholna pića (vinjak, rakija)		

Kako je osnovica za obračun PDV-a i poreza na potrošnju jednaka, nastavno se daje primjer formiranja ukupne prodajne cijene pića u ugostiteljskim objektima:

- a) ako se na osnovicu ⇒ cijenu pića, dodaju obje porezne stope – i to 3% poreza na potrošnju (Grad Karlovac) te 25% PDV-a.

Cijena pića	2,00 €
Porez na potrošnju 3% (2,00 x 3%)	0,06 €
PDV 25% (2,00 x 25%)	0,50 €
Ukupna prodajna cijena pića	2,56 €

- b) ako se na osnovicu – cijenu pića, dodaju obje porezne stope – i to 2% poreza na potrošnju (Grad Varaždin) te 25% PDV-a.

Cijena pića	2,00 €
Porez na potrošnju 2% (2,00 x 2%)	0,04 €
PDV 25% (2,00 x 25%)	0,50 €
Ukupna prodajna cijena pića	2,54 €

O osnovici poreza na potrošnju–prodajnoj cijeni pića u koju nije uključen PDV, Ministarstvo financija, PU je izdalo mišljenje KI:410-01/20-01/2150, Ur. br. 513-07-21-01-20-2, od 10. studenog 2020. godine iz kojeg se navodi dio:

„... U slučaju da se u ugostiteljskim objektima uslužuju alkoholna pića (vinjak, rakija i žestoka pića), prirodna vina, specijalna vina, pivo i bezalkoholna pića, potrošnja kojih je oporeziva porezom na potrošnju, te da postoji obveza obračuna poreza na dodanu vrijednost (ako je davatelj usluge upisan u registar obveznika poreza na dodanu vrijednost), tada su osnovica za obračun poreza na potrošnju i osnovica za obračun poreza na dodanu vrijednost jednake.

Objavite svoje financijske izvještaje u RiPup-uCijena: 130⁰⁰ EUR + PDV

T: 01 / 49 21 737

Međutim, naglašavamo da se porezom na potrošnju ne oporezuje potrošnja svih pića koja se uslužuju u ugostiteljskim objektima (npr. porezom na potrošnju se ne oporezuje potrošnja bezalkoholnih pića sa 100% voća i/ili povrća koja ne sadrže dodatne šećere, tvari za zaslađivanje i sladila, potrošnja vode bez dodanog šećera ili drugih sladila, koja nije aromatizirana i sl.).

S obzirom na to da potrošnja određenih pića u ugostiteljskim objektima prema odredbama Zakona o lokalnim porezima nije oporeziva porezom na potrošnju, davatelj usluge, ako je upisan u registar obveznika poreza na dodanu vrijednost, na isporuku takvih pića ima samo obvezu obračuna poreza na dodanu vrijednost."

6.1. Postupanje ugostitelja ako osnovica za obračun poreza na potrošnju nije dobro postavljena

U spomenutom mišljenju PU od 10. studenog 2020. godine, navedeni su načini postupanja ugostitelja u slučaju neispravnih računa, kada osnovica za obračun poreza na potrošnju na računu nije dobro postavljena, radi čega takvi računi nisu ispravno dostavljeni odnosno prijavljeni u sustav fiskalizacije.

... vezano za postupanje u slučaju kada osnovica za obračun poreza na potrošnju na računu nije dobro postavljena, odnosno kada se dogode bilo kakve pogreške i računi nisu ispravno dostavljeni u sustav fiskalizacije, naglašavamo kako se takvi neispravni računi ne storniraju nego je potrebno ispraviti pogrešku u softveru (ili naplatnom uređaju) tako da se pogreške više ne ponavljaju, zatim situaciju opisati kroz Interni akt (navesti detaljno što je pogrešno, koji računi i u kojem ukupnom iznosu) i s time upoznati nadležnog službenika Ministarstva financija, Porezne uprave.

6. Obveza izdavanja računa

Pri svakoj isporuci dobara ili obavljenoj usluzi, ugostitelji su dužni kupcu odnosno korisniku usluge ispostaviti račun, i to bez obzira jesu li obveznici PDV-a ili nisu. Račun se ispostavlja u pisanom obliku u najmanje dva primjerka, od kojih se jedan uručuje kupcu a drugi služi kao isprava za knjiženje u poslovnim knjigama ugostitelja.

Obveza izdavanja računa propisana je sa više zakonskih propisa. Osim Zakonom o PDV-u, sadržaj računa propisan je i Općim poreznim zakonom (Nar. nov., br. 115/16. – 114/22., dalje: OPZ), Zakonom o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 115/16. – 114/23.) Zakonom o računovodstvu (Nar. nov., br. 85/24.) te Zakonom o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Nar. nov., br.133/12. -114/23.).

Poduzetnici koji pružaju ugostiteljske usluge, prilikom izdavanja računa moraju se pridržavati i odredbi čl. 10. st. 1. t. 6. Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti, prema kojem račun za pruženu ugostiteljsku uslugu mora sadržavati naznaku vrste, količine i cijene pruženih usluga, odnosno odobrenog popusta, a ako se radi o uslugama smještaja i iznos boravišne pristojbe, s tim da račun za usluge pružene gostu, u slučaju kada gost koristi ugostiteljske usluge putem turističke agencije ili drugog naručitelja usluge, može izdati turističkoj agenciji ili drugom naručitelju usluge.

Za neizdavanje računa gostu za pruženu ugostiteljsku uslugu, u kaznenim su odredbama Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti za pravnu i fizičku osobu, propisane visoke novčane kazne, i to od 331,81 € do 2.654,46 € za učinjeni prekršaj.

6.1. Elementi računa za gotovinski promet

Svaki račun koji se za obavljenu ugostiteljsku uslugu izdaje fizičkim osobama kao krajnjim korisnicima (neovisno je li račun naplaćen u gotovini ili na bezgotovinski način), naziva se računom za gotovinski promet. Sadržaj računa za gotovinski promet nije posebno uređen Zakonom o PDV-u, već odredbama OPZ-a.

Stoga su elementi računa za gotovinski promet, isječki vrpce ili potvrđnice iz naplatnih uređaja, propisani odredbama čl. 63. OPZ-a, i to su:

- broj i nadnevak izdavanja,
- ime (naziv), adresa i porezni broj poduzetnika koji je isporučio dobra ili obavio uslugu, te naznaku mjesta gdje je isporuka dobara ili usluga obavljena (broj prodajnog mjesta, poslovnog prostora, prodavaonice i sl),
- količinu i uobičajeni trgovački naziv isporučenih dobara te vrstu i količinu obavljenih usluga,
- ukupni iznos naknade i poreza razvrstani po poreznoj stopi.

Kao obveznici fiskalizacije, ugostiteljska trgovačka društva te obrtnici ugostitelji obvezni su na računu za gotovinski promet, iskazati svih šest dodatnih elemenata koji su propisani čl. 9.st.1. Zakonom o fiskalizaciji u prometu gotovinom, i to:

- vrijeme izdavanja računa (sati i minuta),
- oznaka operatera (osobe) na naplatnom uređaju,
- oznaku načina plaćanja – novčanice, kartica, ček, transakcijski račun, ostalo,
- jedinstveni identifikator računa ⇒ JIR–kao potvrdu da je račun ovjeren u PU,
- zaštitni kod izdavatelja obveznika fiskalizacije ⇒ ZKI – koji predstavlja alfanumerički zapis kojim se potvrđuje veza između obveznika fiskalizacije i izdanog računa,
- QR kod.

Za potrebe fiskalizacije, promet gotovinom smatra se svako plaćanje isporučenih dobara ili obavljene usluge novčanicama ili kovanicama, karticama (American Express, Maestro, Visa, Mastercard te ostale kreditne i debitne kartice), čekom ili drugim sličnim načinima plaćanja, osim plaćanja na transakcijski račun kod banka.

Iznimno, ako obveznici fiskalizacije ostvareni promet naplaćuju sredstvima koja se ne smatraju gotovinom (virmanska uplata sa računa na račun te plaćanje obavljeno općom uplatnicom na račun), tada na računu nisu dužni iskazati podatke o jedinstvenom identifikatoru računa i zaštitnom kodu.

Potrebno je napomenuti da se broj računa prema čl. 11. Zakona o fiskalizaciji, sastoji se od tri dijela i to:

- a) numerički broj računa–koji mora slijediti neprekinuti numerički redoslijed bez praznina po svakom poslovnom prostoru ili po naplatnom uređaju u poslovnom prostoru, a svake kalendar-ske godine obvezno kreće od broja 1 do broja n,
- b) oznaka poslovnog prostora – koja mora biti označena na identičan način kako je označena i u internom aktu o poslovnom prostoru, te
- c) broj naplatnog uređaja.

Nastavno se prikazuje mogući izgled računa za gotovinski promet koji sadrži sve propisane elemente, za ugostiteljsku pravnu osobu „Sunce“ d.o.o., koja je u sustavu PDV-a. Uz opću stopu PDV-a od 25%, porez na potrošnju za grad Karlovac obračunava se po stopi od 3%.

Restoran „Sunce“ d.o.o.
Kružna ulica 5,
Karlovac
OIB: 11059733965

Datum i vrijeme: 9.9.2024.
01:10:15

Rn br. 125/01/1

naziv	količina	jedinična cijena u €	iznos u €
konjak Brendy	2	3,50	7,00
Fanta	2	2,00	4,00
pivo Tomislav 0,33 l	1	1,60	1,60
Ukupno			12,60

oznaka operatera: Eva Horvat – blagajnik 1

Vrsta poreza	stopa %	osnovica	iznos poreza
PDV	25	9,85	2,46
porez na potrošnju	3	9,85	0,29
			2,75

način plaćanja: novčanice

Zaštitni kod izdavatelja računa: a123456kki250aae09l19azb
JIR: 230s9500-e65b-45b4-a258-222222222222

Na gotovinskom računu dovoljno je iskazati ukupnu naknadu za pruženu ugostiteljsku uslugu, i nije potrebno posebno iskazivati osnovicu i iznos PDV-a, kao ni iznos poreza na potrošnju. Međutim, radi podnošenja mjesečnih izvješća nadležnoj ispostavi PU, ugostitelji su obvezni za svako obračunsko razdoblje osigurati podatak o iznosu PDV-a i poreza na potrošnju, radi čega mogu na računu iskazati iznos PDV-a i poreza na potrošnju, a koji se izračunava koristeći preračunane stope.

6.2. Izračun preračunanih stopa poreza na potrošnju i PDV-a

Prema čl. 47.st.6. Pravilnika o PDV-u (Nar. nov., br. 73/13. – 39/24.), za izračun poreza na potrošnju i PDV-a iz gotovinskog prometa, u čijem su iznosu sadržana oba poreza, potrebno je isključiti svaki porez zasebno, primjenom preračunanih poreznih stopa, na slijedeći način:

$$\text{preračunana stopa} = \frac{\text{stopa (porez na potrošnju ili PDV)} \times 100}{\text{zbroj objiju stopa} + 100}$$

a) stopa poreza na potrošnju 3% (Grad Karlovac), stopa PDV-a 25% ⇒ preračunana stopa po kojoj će se iz ukupne prodajne cijene izračunati porez na potrošnju iznosi 2,3437%, a preračunana stopa PDV-a iznosi 19,5313%; odnosno:

$$\begin{aligned} & \text{preračunana stopa za poreza na potrošnju} = \\ & = \frac{3 \times 100}{(3 + 25) + 100} = \frac{300}{128} = 2,3437\% \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} & \text{preračunana stopa za PDV od 25\%} = \\ & = \frac{25 \times 100}{(3 + 25) + 100} = \frac{2500}{128} = 19,5313\% \end{aligned}$$

Primjer:

Uz pretpostavku da prodajna cijena pića u ugostiteljskom objektu iznosi 12,60 €, a u koju je uključen PDV po stopi od 25% i porez na potrošnju po stopi od 3%, do iznosa poreza na potrošnju i PDV-a doći će se preračunanim stopama, na slijedeći način:

Prodajna cijena	=	12,60 €
Porez na potrošnju (2,3437% x 12,60 €)	=	0,29 €
PDV (19,5313% x 12,60 €)	=	2,46 €
Porezna osnovica	=	9,85 €

b) stopa poreza na potrošnju 2% (Grad Varaždin), stopa PDV-a 25% ⇒ preračunana stopa po kojoj će se iz ukupne prodajne cijene izračunati porez na potrošnju iznosi 1,574%, a preračunana stopa poreza na dodanu vrijednost iznosi 19,685%;

$$\begin{aligned} & \text{preračunana stopa za poreza na potrošnju} = \\ & = \frac{2 \times 100}{(2 + 25) + 100} = \frac{200}{127} = 1,5748\% \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} & \text{preračunana stopa za PDV od 25\%} = \\ & = \frac{25 \times 100}{(2 + 25) + 100} = \frac{2500}{127} = 19,685\% \end{aligned}$$

Primjer:

Uz pretpostavku da prodajna cijena pića u ugostiteljskom objektu iznosi 41,91 €, a u koju je uključen PDV po stopi od 25% i porez na potrošnju po stopi od 2%, do iznosa poreza na potrošnju i PDV-a doći će se preračunanim stopama, na slijedeći način:

Prodajna cijena	=	41,91 €
porez na potrošnju (1,5748% x 41,91 €)	=	0,66 €
PDV (19,685% x 41,91 €)	=	8,25 €
Porezna osnovica	=	33,00 €

Ostvareni promet	Cafe bar „Tin“ Split	Cafe bar „Lako“ Varaždin
Vino	338,00	185,00
Žestoka alkoholna pića	220,00	127,00
Pivo	646,00	230,00
Bezalkoholna pića	1.508,00	492,00
Sveukupno	2.712,00	1.034,00

Temeljem vlastite evidencije – pregleda prometa po vrstama pića a koristeći preračunane stope, ugostitelj će izračunati iznos PDV-a i poreza na potrošnju, posebno za cafe bar u Varaždinu i posebno za cafe bar u Splitu, na temelju kojih podataka se sastavlja obrazac PDV i obrazac PP-MI-PO.

Cafe bar „Tin“ – Split

R. br.	Ostvareni promet (ukupni utržak - obračun 3% poreza na potrošnju, 25% PDV)	Iznos u €	Iznos PDV-a (preračunana stopa)	Iznos poreza na potrošnju (preračunana stopa)	Osnovica = ostvareni promet bez poreza
			25% (19,685)	2% (1,5748)	
1.	Vino	338,00	66,02	7,92	264,06
2.	žestoka alkoholna pića	220,00	42,97	5,16	171,87
3.	Pivo	646,00	126,17	15,14	504,69
4.	bezalkoholna pića	1.508,00	294,53	35,34	1.178,13
Sveukupno (od 1 do 4)		2.712,00	529,69	63,56	2.118,75

Cafe bar „Lako“ Varaždin

R. br.	Ostvareni promet (ukupni utržak - obračun 2% poreza na potrošnju, 25% PDV)	Iznos u €	Iznos PDV-a (preračunana stopa)	Iznos poreza na potrošnju (preračunana stopa)	Osnovica = ostvareni promet bez poreza
			25% (19,5312)	3% (2,3437)	
1.	Vino	185,00	36,42	2,91	145,67
2.	žestoka alkoholna pića	127,00	25,00	2,00	100,00
3.	Pivo	230,00	45,28	3,62	181,10
4.	bezalkoholna pića	492,00	96,85	7,75	387,40
Sveukupno (od 1 do 4)		1.034,00	203,55	16,28	814,17

Iz ostvarenog prometa a koristeći preračunane stope za PDV (19,5312% i 19,685%) te za porez na potrošnju (2,3437% i 1,5748%), za oba ugostiteljska objekta, u Splitu i Varaždinu utvrđen je:

- a) iznos PDV-a = 529,69 € + 203,55 € = 733,24 €
- b) iznos poreza na potrošnju = 63,56 € + 16,28 € = 79,84 €

Budući je grad Split svojom odlukom poslove utvrđivanja poreza na potrošnju, prenio na PU, to je za ugostitelja Petra Perić nadležna ispostava u Splitu gdje je njegovo prebivalište ili uobičajeno boravište. Za ostvareni promet u rujnu 2024. godine, postoji obveza dostavljanja **zbirne prijave na PP-MI-PO obrascu**, na kojem će se iskazati:

- ukupna obveza poreza na potrošnju u iznosu od 79,84 €, te
- pojedinačni podaci o ostvarenoj osnovici, propisanoj stopi te iznosu poreza na potrošnju posebno za svaki ugostiteljski objekt u kojima se obavlja djelatnost.

Obrazac PP-MI-PO

Nadležno porezno tijelo	Ispostava Split
NAZIV/IME I PREZIME:	Petar Perić
ADRESA:	Obala 11, Split
OIB:	2121212121212

IZVJEŠĆE O OBRAČUNU POREZA NA POTROŠNJU
za mjesec 9. godine 2024.

Iznosi u eurima i centima

Redni broj	Općina / grad						Broj ugostiteljskih objekata	Osnovica	Stopa	Porez na potrošnju
	Šifra			Naziv						
1	2			3			4	5	6	7 (5x6)
1	0	4	0	9	0	Tin Split	1	2.118,75	3,00	63,56
2	0	4	7	2	3	Lako Varaždin	1	814,17	2,00	16,28
UKUPNO							4	264.400,00		7.628,00

Datum sastavljanja: 20. 10. 2024.

M.P.

Petar Perić

(Potpis poreznog obveznika/
ovlaštene osobe poreznog obveznika)

Potvrda primitka: _____

9. Plaćanje poreza na potrošnju

Porez na potrošnju prihod je gradskih i općinskih proračuna i uplaćuje se u korist računa za redovno poslovanje proračuna grada/općine na kojem posluje ugostiteljski objekt, neovisno gdje je sjedište društva ili obrta. Tako će primjerice obrtnik ugostitelj s prebivalištem u Zaprešiću, plaćati porez na potrošnju u proračun grada Crikvenice, u kojem ima ljeti registriran sezonski obrt za obavljanje ugostiteljskih usluga.

Porez na potrošnju uplaćuje se na uplatne račune za redovno poslovanje grada ili općine koji su posebno navedeni u Naputku o načinu uplaćivanja prihoda proračuna za 2024. godinu (Nar. nov., br. 15/24.- 80/24), koristeći model uplate 68, brojčanu oznaku za porez na potrošnju – 1708, te OIB podnositelja.

Neovisno od toga što se nadležnoj ispostavi PU Split podnosi obrazac PP-MI-PO zbirno za sve poslovne prostore, porezni obveznik će utvrđenu obvezu poreza na potrošnju uplatiti u korist redovnog računa proračuna grada u kojem posluje ugostiteljski objekt, i to u našem primjeru na uplatni račun grada Splita u iznosu od 63,56 € te na uplatni račun grada Varaždina u iznosu od 16,28 €.

Računi proračuna po IBAN konstrukciji za uplatu poreza na potrošnju za gradove u kojima posluje ugostiteljski objekt:

Računi za redovno poslovanje proračuna grada/općine	Obveznici uplate – pravne i fizičke osobe	
	Model uplate	Šifra vrste konta za porez na potrošnju
Grad Varaždin HR3924020061847200008	HR68	1708–OIB
Grad Split HR8124070001840900000	HR68	1708–OIB

Odredbama čl. 56. prekršajnih odredbi Zakona, propisane su novčane kazne za pravne i fizičke osobe koje ne obračunaju i ne uplate porez na potrošnju odnosno koje ne podnesu obrazac PP-MI-PO u propisanom roku.

Tablica 3. Novčane kazne

Porezni obveznici	Novčana kazna u eurima
Pravna osoba	260,00 do 3.310,00
Odgovorna osoba u pravnoj osobi	130,00 do 1.320,00
Fizička osoba obrtnik ili fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost	130,00 do 1.990,00
Fizička osoba	10,00 do 660,00

9.1. Evidentiranje poreza na potrošnju u knjizi primitka i izdataka obrtnika

Ovisno je li primitak obrtnika ostvaren na poslovni račun ili u gotovini, u stupcima 5 ili 6 obrasca KPI iskazuje se iznos koji sadrži PDV i porez na potrošnju, dok se u stupcu 8 obrasca KPI iskazuje posebno PDV koji se izdvaja iz ukupnih primitaka.

Međutim, plaćeni porez na potrošnju, smatra se izdatkom te se iskazuje u stupcu 11 Obrasca KPI prema datumu plaćanja.

10. Zaključak

Ako je općina ili grad svojom odlukom propisala obvezu plaćanja poreza na potrošnju, promet koji je ostvaren obavljanjem ugostiteljske djelatnosti, osim PDV-a, oporezuje se i porezom na potrošnju, čija stopa ne može biti veća od 3%.

Obveznici plaćanja poreza na potrošnju su ugostiteljska trgovačka društva te fizičke osobe – obrtnici koji obavljaju ugostiteljsku djelatnost, a osnovica poreza na potrošnju je prodajna vrijednost pića koje se proda u ugostiteljskom objektu, bez uključenog PDV-a.

Radi ispravnog utvrđivanja obveze plaćanja poreza na potrošnju, ugostitelji su dužni u poreznim evidencijama osigurati podatke o prometu koji podliježe plaćanju poreza na potrošnju. Obračunsko razdoblje poreza na potrošnju je od prvog do posljednjeg dana u mjesecu, s rokom plaćanja do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec. Utvrđenu obvezu poreza na potrošnju ugostitelji iskazuju na obrascu PP-MI-PO, koji se podnosi zbirno za sve poslovne prostore, nadležnoj ispostavi PU ili pojedinačno za svaki poslovni prostor upravnom tijelu jedinice lokalne samouprave. Ako prodajna cijena pića sadrži PDV i porez na potrošnju, obvezu poreza na potrošnju treba utvrditi primjenom odgovarajuće preračunane stope.

Porez na potrošnju uplaćuje se u korist računa za redovno poslovanje proračuna grada ili općine u kojem posluje ugostiteljski objekt i gdje je obavljena potrošnja pića, a neovisno o tome gdje je sjedište odnosno prebivalište poreznog obveznika. Poslove evidentiranja, nadzora nad obračunavanjem, naplatu te ovrhu radi naplate poreza na potrošnju, obavlja nadležno tijelo za utvrđivanje poreza grada ili općine ili ispostave PU, za one gradove i općine koje su svojom Odlukom navedene poslove prenijele u nadležnost PU.

Odredbama čl. 56. prekršajnih odredbi Zakona, propisane su novčane kazne za pravne i fizičke osobe koje ne obračunaju i ne uplate porez na potrošnju odnosno koje ne podnesu obrazac PP-MI-PO u propisanom roku.

Bilješke
